

Сучасні технології аналізу художнього твору

01.06.2022

Грицак Наталія Русланівна

Сучасний учень дуже швидко втрачає інтерес і бажання читати художній твір

Застосовуючи знання літератури в різних життєвих ситуаціях, природньо і впевнено взаємодіяти з іншими, реалізувати і розвивати власний потенціал, вибудовувати траєкторію особистісного розвитку

Адаптувати найцікавіші, найдоцільніші для школи традиційні і нетрадиційні сучасні види аналізу твору літератури

Прийом INSERT

Учень для самого себе визначає, що він уже знав, виокремлює принципово щось нове, робить позначки, що вказують на те, як він думав раніше, продумує кращі варіанти вирішення проблеми

Учитель ставить низку відкритих питань

Оцінювання або ж рефлексія (цей етап спирається на узагальнення отриманої інформації, закріплення нових знань, перебудові уявлень у відповідності з новою інформацією)

Заповнити таблицю «Читацька візія».

Тема уроку	Я це знав (-ла)	Цей матеріал цікавий	Ці факти мені не відомі	Думав (ла) по-іншому	Хочу знати про це більше
Біографія митця					
Авторська позиція					

«Символи балади «Вільшаний король».

Символ	Власні асоціації	Загальнокультурне значення	Значення у творі	Чи співпадає власне розуміння символу з авторським
Ніч				
Вітер				
Туман				
Верба				

Методика івент-аналізу під час вивчення художніх творів

Івент-аналіз —

це така своєрідна аналітично-
поступальна методика вивчення
динаміки розвитку як окремих подій у
сюжеті твору, так і перепитій в їхньому
послідовному поступі

Методика івент-аналізу під час вивчення художніх творів

подія

- розгортання фабули в художньому творі, що впливає на розвиток сюжетної лінії, на колізії, конфлікти, поведінку героїв

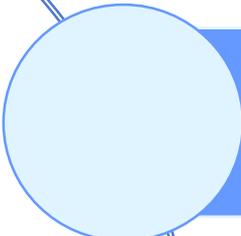
подія

- акт, випадок — один з фундаментальних складників розповіді

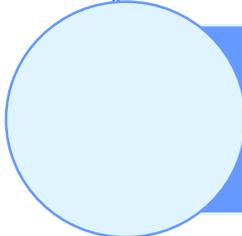
подія

- переміщення дійової особи

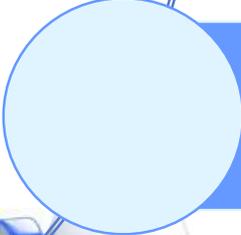
Основні завдання івент-аналізу у літературознавстві

навчити учнів у процесі дослідження кожної із подій твору літератури виявляти їхню сутність, особливу увагу приділяти функціям подій і, звичайно, умовам їхнього розвитку

навчити аналізувати всі чинники й характеристики, що стають фактично основними причинами мислення й боротьби персонажів, їхніх емоцій, настроїв, станів і почуттів, вчинків, і загального характеру поведінки, боротьби і способу життя

навчити визначати ті основні перепитії твору, які порушують усталений спосіб життя дійових осіб, події, які починають надавати творові привабливості і викликають у учнів особливі зацікавлення

Алгоритм навчальних дій при івент-аналізі художнього твору

1

- визначаємо ініціатора події (людина, явища, процеси);

2

- визначаємо персонажа події, тобто того, хто її рухає, розпочинає, загострює, підбурює до події;

3

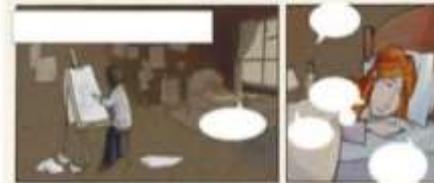
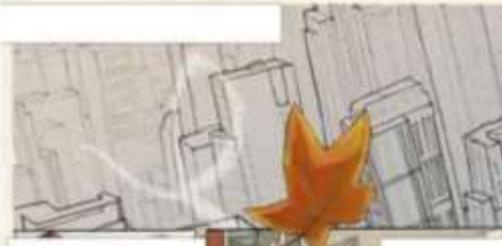
- визначаємо масштаби події твору за кількістю учасників (мікроподія (2 учасника) і макроподія (більше двох))

4

- визначаємо силу впливу події (подія із життя однієї людини, подія із життя громади, суспільства, нації);

Комікс.

Учні працюють з підручником та цитатами з твору, якими мають заповнити пропуски в коміксі.

«Встановіть послідовність»

1. Студія Сью та Джонсі.
  2. Розмова Сью і лікаря.
  3. Хвороба Джонсі.
  4. «Коли впаде останній, я помру»
  5. Стійкість останнього листка.
  6. Старий художник-невдаха Берман.
  7. Повідомлення Берману про хворобу Джонсі.
  8. небезпека минула.
  9. Шедевр художника Бермана.
- (Відповіді: 1,3,2,4,6,7,5,8,9)

Прочитайте цитати із твору та пригадайте епізоди, в яких вони зустрічаються. Простежте, як змінюється звучання вислову «Останній листок»

Коли впаде останній, я помру

Я хочу, поки не стемніло,
побачити, як одірветься останній

Це останній, - мовила Джонсі. – Я думала, він неодмінно впаде вночі

Встановіть послідовність подій у творі Шерлока Холмса «Спілка рудих».

- Холмс обстежує територію ймовірного злочину й таємно оглядає помічника Вілсона.
- Вілсон влаштовується на роботу до Спілки рудих. Дивна робота за чотири фунти на тиждень.
- Об'ява в газеті.
- Вілсон звертається за допомогою до Шерлока Холмса.
- Вдячність директора банку.
- Холмс пояснює Вотсону незрозумілі деталі справи та ходу її розслідування.
- Холмс підключає до справи поліцію. Засідка. Злочинців затримано.
- Спілку рудих розпущено. Таємниця Спілки рудих.

Віднесіть подані події до
таких композиційних елементів:

		Експозиція :
--	--	--------------

		Зав'язка :
--	--	------------

		Розвиток дії :
--	--	----------------

		Кульмінація :
--	--	---------------

		Розв'язка :
--	--	-------------

		Пояснення:
--	--	------------

Продовжіть логічний ряд незвичайних подій у "Спілки рудих"

Незвичайний
відвідувач

НОВИЙ
ПОМІЧНИК

неочікувана
«вакансія»

дивне
оголошення

Давайте разом складемо колективний звіт за робочий день ... року.
Отже, сьогодні детективне агентство «Detective stories»....

- Працювали над...
- Виявили нові докази...
- Були дуже близько до розгадки..
- Особливу увагу зосередили на...
- Дуже активно..
- Робочий день можна вважати дуже продуктивним, бо..
- Наблизилися у своєму розслідуванні до..
- Виявило нові докази...
- Були дуже близько до розгадки..
- Особливу увагу зосередили на...

Використання Emodji технологія під час вивчення ліричних і ліро-епічних творів

розширити діапазон емоцій, настроїв та переживань, які виникають у процесі прочитання поезії

творчий підхід учня до розуміння сутності прозових та поетичних текстів

**Emodji
технологія**

автор надає йому тієї емоційності, котра відповідає його рівню чуттєвості

виконує інформативну функцію, повідомляє співрозмовнику про реакцію автора емої на текст

Дизайн емоджі залежно від операційної системи

Unicode емоджі	Apple	Samsung	Google	Назва (згідно з "Емоїпедія" Дж.Берга)
U+1F609				Обличчя, яке підморгує
U+1F601				Блискуче обличчя з усміхненими очима
U+1F60A				Усміхнене обличчя з усміхненими очима
U+1F60F				Обличчя, яке самовдоволено посміхається
U+1F914				Обличчя, яке думає

"Листівки з видами міст" Джанні Родарі

Поштові листівки з видами міст
Купує в Італії кожен турист.

Ось Рим — Колизей, Капітолій і Форум...
Мілан зі славетним готичним собором.
Ось Піза з своєю похилою вежею.

Венеція-краля з каналів мережею.
Ось Генуя — гавань, палаци блискучі,
Неаполь — затока, Везувій димучий...

Чудово! Прекрасно! Розкішні види!
А глянь за картинки — чи так воно вийде?
Чи справді в Венеції тільки й роботи —
Гондоли ганять і співають без турботи?
Чи справді безжурні неаполітанці
Тільки те й знають, що гульки і танці?

Не вірю я чужим речам,
А вірю я своїм очам.
Дозвольте, синьйори, самому розглянутися
На всі ті міста — у натурі, без глянцю.

Хай сам подивлюся,
Хай сам я побачу,
Кому як живеться,
Хто скаче, хто плаче.
Хай сам я узнаю,
Хто як міркує,
Хто діло робить,
Хто байдикує,
Хто на роботу йде не снідавши,
Хто спать лягає не обідавши,
Та ще й на камені на голому,
Бо ніде прихилити голову...

Погляньте і ви на картинки, синьйори:
Картинки веселі, життя — суворе.

Прочитайте твір з різною інтонацією:

Сумно, розчаровано

Радісно, піднесено

Схвильовано,
розгублено

Який настрій у вірша? Як головний герой
передає свої емоції та почуття?

Чудово! Прекрасно! Розкішні види!
А глянь за картинки — чи так воно
вийде?
Чи справді в Венеції тільки й роботи —
Гондоли ганять і співають без турботи?

Не вірю я чужим речам,
А вірю я своїм очам.
Дозвольте, синьйори, самому
розглянутися
На всі ті міста — у природі, без глянцею.

Хай сам я узнаю,
Хто як міркує,
Хто діло робить,
Хто байдикує,
Хто на роботу йде не снідавши,
Хто спать лягає не обідавши,
Та ще й на камені на голому,
Бо ніде прихилити голову...

Прийом «Шифрувальник»

- Учням 5-7 класів пропонується «закодувати» вірш, використовуючи ті емоції, що зображено у творі.
- Створити «схему емоцій»: за допомогою емоцій-смайликів передати емоційну інформацію, що несе кожен із ліричних героїв.
- Спілкування ліричних героїв / персонажів між собою передати у месенджері через смайлики.

Аналіз образів-персонажів за допомогою літературно-антропологічного шляху (за Л.Удовиченко)

Аналіз образів-персонажів за допомогою літературно-антропологічного шляху (за Л.Удовиченко)

• формування цілісного бачення образу людини у тканині твору

• розкриття індивідуального та універсального змісту життя, втіленого автором в образах-персонажах

• розкриття індивідуального та універсального змісту життя, втіленого автором в образах-персонажах

• розвиток ключових і предметних компетентностей учнів в умовах нової освітньої парадигми

Алгоритм навчальних дій при літературно-антропологічному аналізі художнього твору

1

- аналізують чинники, які вплинули на авторську концепцію;

2

- апелюють до власного досвіду у формулюванні концепції особистості, змодельованої у художньому творі,

3

- встановлюють обумовленість психології, системи цінностей та тілесності образів-персонажів,

4

- інтерпретують ключові епізоди для аргументування своїх висновків,

5

- після чого формулюють власні судження щодо цілісного зображення людини в художньому творі.

Приклади завдань

При вивченні життєвого і творчого шляху письменників:

- Прочитайте підрозділ підручника «Життя і творчість Франца Кафки». Складіть психологічний портрет письменника. Спрогнозуйте, спираючись на його біографію, яких героїв слід очікувати у творах Кафки.
- Прочитайте підрозділ підручника «Життя і творчість Джорджа Орвелла». Перелічіть прояви аристократичне походження письменника у його житті?
- Поясніть, як характеризує Габріеля Гарсія Маркеса його «добровільне ув'язнення» заради створення роману «Сто років самотності». Складіть концепцію особистості митця на основі обраних вами 5-ти ключових слів.

Створення проєкту «Образ-персонаж як бренд» чи «Письменник як бренд»

1

- Опишіть концепцію образу-персонажа та визначте його місце в системі художніх образів.

2

- Визначте унікальність духовно-аксіологічних цінностей, психології, зовнішності та оточення образу-персонажа.

3

- Охарактеризуйте емоції, які викликає образ-персонаж.

4

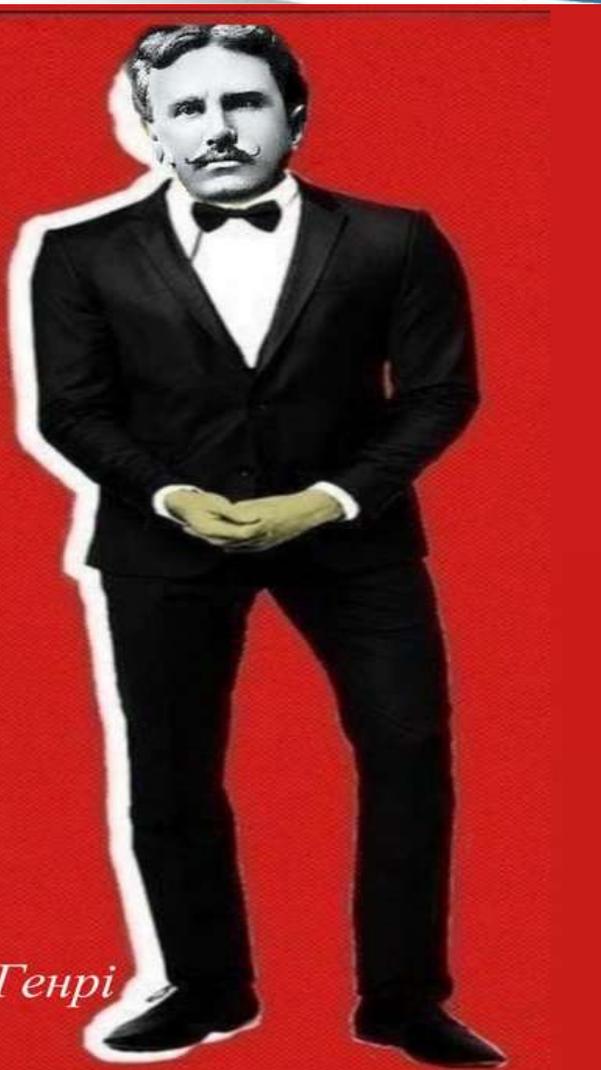
- Ваша концепція образу-персонажа: характер образу-бренду; найяскравіша риса образу-персонажа; винятковість образу-персонажа поряд з іншими героями одного або різних творів

5

- Доберіть унікальні графічні, вербальні символи або музичні символи (логотип, слоган, звуковий ряд тощо).

Створення проєкту «Образ-персонаж як бренд» чи «Письменник як бренд»

О. Генрі

Facebook-style interface for a survey titled "Анкета літературного героя" (Literary Hero Survey).

Header: f Анкета літературного героя Г.В.М.

Top right: Дивно, як багато треба дізнатися, перш ніж зрозумієш, як мало знаєш. ✓

Form fields:

- фото (with a circular placeholder)
- Ім'я героя
- Вчинки, поведінка (with a large text area)
- Вік, соціальний стан, походження (with a text area)
- Портрет, особливі прикмети (with a text area)
- Місце проживання. Спосіб життя (with a text area)
- Родина. Коло спілкування (друзі, вороги...)
- Життєвий девіз, мета життя (афоризм або цитата)
- Риси характеру
- Емоції

Bottom: Бал (with a scale) Підпис (with a line for a signature)

Bottom right: Like, Love, Happy, Shocked, Sad, Angry reaction icons.

hans_anderson1804

Підпишіться на

15 повідомлень 182 передплатники 903 підписалися

Ганс Крістіан Андерсон

Письменник

◆ письменник та поет

◆ казкар

◆ романіст

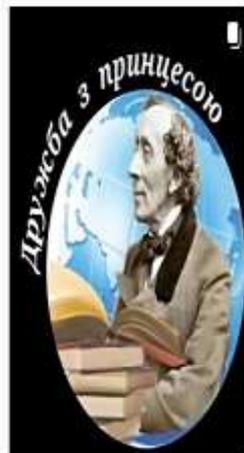
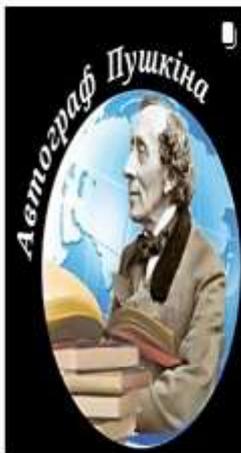
◆ драматург

📍 Оденсе, Фюн, Данія ок

Підписки на hans_anderson1804

ВНЕСКИ

ПОЗНАЧЕНО

hans_anderson1804

Підпишіться на

15 повідомлень 182 передплатники 903 підписалися

Ганс Крістіан Андерсон

Письменник

◆ письменник та поет

◆ казкар

◆ романіст

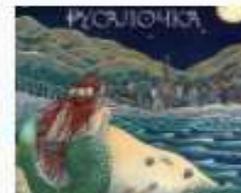
◆ драматург

📍 Оденсе, Фюн, Данія ок

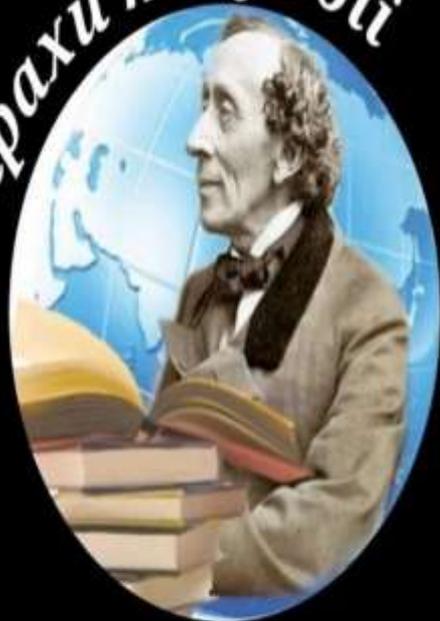
Підписки на hans_anderson1804

ВНЕСКИ

ПОЗНАЧЕНО

Страхи та фобії

hans_anderson1804.

У мене було багато невиправданих страхів і фобій.

Я боявся згоріти під час пожежі🔥, тому постійно носив з собою мотузку🧶, шрб в разі чого відразу вибратися через вікно🪟.

Я боявся, що мене можуть пограбувати👊чи отруїти🦟. Коли скандинавські діти вирішили зробити мені подарунок📦і надіслали найбільшу в світі коробку із цукерками з шоколаду🍫. Солодощі я так і не скуштував, а віддав їх своїм племінницям👧.

Також я завжди дуже боявся собак🐕.

Я завжди вважав, що кількість моїх зубів🦷безпосередньо впливає на здатність до творчості📝. Тому я весь час страждав🥲від зубного болю, але не позбувався хворих зубів🦷.

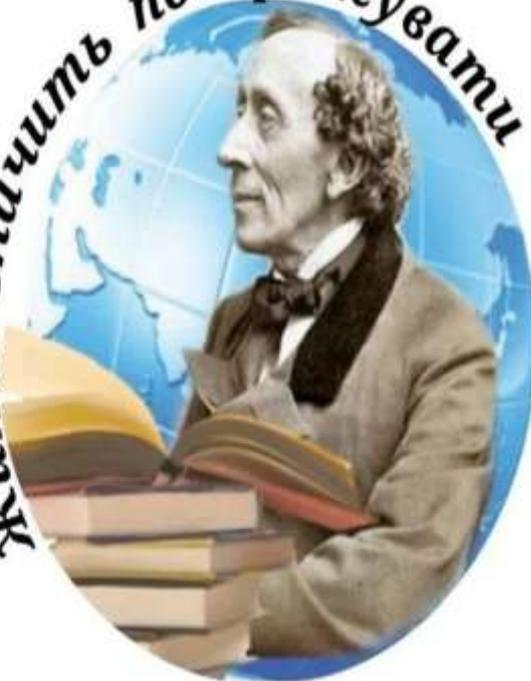
hans_anderson1804

hans_anderson1804

Жити значить подорожувати

1/3

hans_anderson1804.

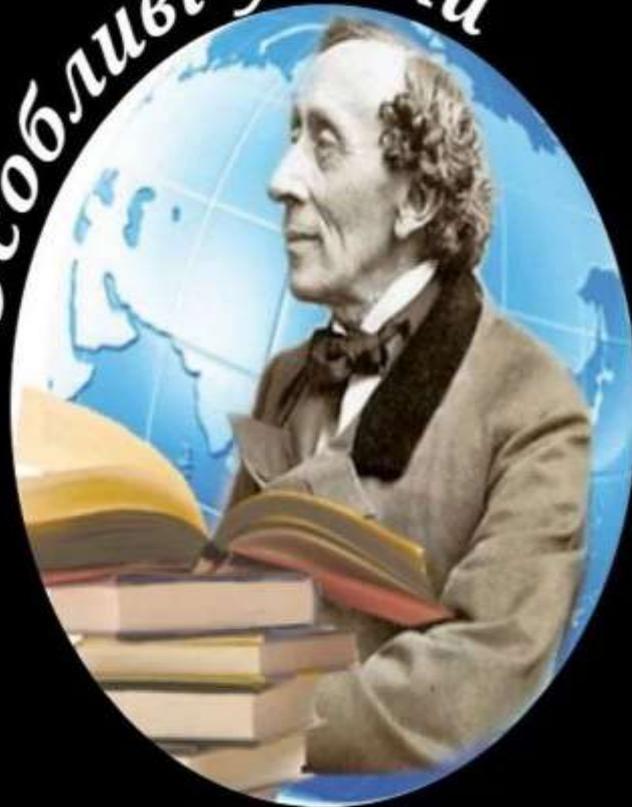
❤️ Жити значить подорожувати

Я був одержимий подорожами🥰, в цілому зробив 29 великих подорожей.

Це здавалось чимось неймовірним🤔.

У поїздках я проявляв себе відважною🧡і витривалою🥳людиною, часто їздив верхи🐎і добре плавав🏊.

Особливі успіхи

1/3

hans_anderson1804.

У школі📖я не відрізнявся особливими успіхами в навчанні🥲і свої казки до кінця життя писав з граматичними помилками✍️. Своєї безграмотності я абсолютно не соромився🤪, для мене було головне творити🥰, а це я вмів найкраще🥰.

**Дякуємо
за увагу!**

